SERVICIUL FISCAL DE STAT

Programul de conformare a contribuabililor

2019

CUPRINS

I. Introducere 4
II. Identificarea și prioritizarea riscurilor 7
III. Analiza comportamentului de conformare 14
Determinarea motivelor neconformării 16
IV. Segmentele prioritare în anul 2019 17
V. Persoanele fizice posibili subiecți ai aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor 28
VI. Stabilirea strategiei de tratament 32
1. Tratamente de conformare pentru persoanele fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător 34
2. Tratamente de conformare a persoanelor juridice ce admit restanțe la BPN 41
3. Tratamente de conformare privind reducerea riscurilor din sectorul administrat 47
VII. Agenții economici contribuabili mari 49
VIII. Drepturile și obligațiile contribuabilului 53
IX. Documentarea procesului 58
X. Monitorizarea performanței și evaluarea rezultatelor 61

Abrevierile/siglele utilizate

1	SFS	Serviciul Fiscal de Stat
2	TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată

Noțiunile utilizate

1	Conformare fiscală voluntară	Calculare corectă, raportare şi achitare deplină, la timp la buget a obligației fiscale de către contribuabil în mod benevol
2	Conformare fiscală forţată	Conformarea fiscală a contribuabilului ca urmare a aplicării de către autoritățile competente a măsurilor legale de constrângere
3	Risc de neconformare fiscală	Posibilitatea cauzării de daune financiare bugetului public național, ca rezultat al activității desfășurate de către persoanele fizice și juridice prin evitarea achitării impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii
4	Povară fiscală	Exprimă gradul cu care contribuabilii suportă, pe seama rezultatelor obținute din activitatea lor, impozitele şi taxele, instituite şi percepute de către stat
5	Obligaţie fiscală	Obligație a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, majorare de întârziere (penalitate) şi/sau amendă
6	Restanţă	Sumă pe care contribuabilul este obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întârziere (penalități) şi/sau amenzii

Referințe și aspecte legale

Codul fiscal aprobat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997 cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul SFS nr. 107 din 24 februarie 2015 cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind determinarea şi clasificarea riscurilor de conformare fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul SFS nr. 164 din 28 martie 2018 cu privire la aprobarea Recomandărilor metodice privind principiile și procedurile de selectare a metodei de conformare (voluntară/forțată) față de contribuabilii reieșind din riscurile identificate;

Ordinul SFS nr. 351 din 28 iunie 2018 cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea agenților economici contribuabili mari conform cadranelor de risc.

I. Introducere

Programul de conformare pentru anul 2019

Scop și obiective

Introducere

Fiecare contribuabil trebuie să-şi cunoască drepturile, obligațiile şi consecințele care vor rezulta din acțiunile de nerespectare a legislației în vigoare. Este extrem de important ca plătitorul de impozite și taxe să înțeleagă sarcinile fiscale pe care le are, să conștientizeze importanța declarării corecte şi achitării integrale a impozitelor şi taxelor datorate bugetului public național pentru ca statul, la rândul său, să poată oferi cetățenilor servicii de calitate.

SFS își propune instaurarea unui climat întemeiat pe încredere și respect reciproc în relația cu contribuabilii. Menținerea încrederii în SFS presupune informarea permanentă a contribuabililor privind politica şi strategia sa de dezvoltare.

Ca obiectiv strategic pentru Serviciul Fiscal de Stat este promovarea continuă a spiritului de conformare voluntară a contribuabililor din Republica Moldova la prevederile legislației fiscale, utilizând în acest scop o gamă largă de instrumente orientate în primul rând spre o deservire și tratare corectă a contribuabililor.

Obiectivul acestui Program este de a obține un impact cât mai larg posibil privind respectarea voluntară a legislației fiscale.

Scopul principal al Programului de conformare este de a identifica și de a răspunde riscurilor de neconformare fiscală din sistemul fiscal printr-o serie de măsuri care vizează principalele cauze ale inconsecvenței comportamentale.

Colectarea eficientă a impozitelor și taxelor reprezintă o piatră de temelie a unui sistem fiscal echitabil, în acest context, lansarea şi aplicarea Programului de conformare este soluția sporirii nivelului de conformare voluntară a contribuabililor şi prevenirii evaziunilor fiscale.

Prezentul Program de conformare prevede politici de asistența şi sprijin pentru contribuabilii care execută la timp şi în volum deplin obligațiile fiscale, precum şi politici de detectare şi descurajare a contribuabililor care se eschivează conștient de la plata impozitelor, taxelor şi altor plăți obligatorii, cu asigurarea sancționării inevitabile a acestora.

Programul stabilește procedura de monitorizare a contribuabililor cu aplicarea tratamentelor de conformare.

Gestionarea riscurilor de conformare este un proces conceput pentru promovarea conformării fiscale voluntare prin identificarea riscurilor din activitatea contribuabililor și

aplicarea celor mai simple și mai eficiente tratamente pentru a atenua riscurile de neconformare și a spori nivelul de conformare fiscală voluntară.

Gestionarea riscurilor de conformare implică următoarele etape:

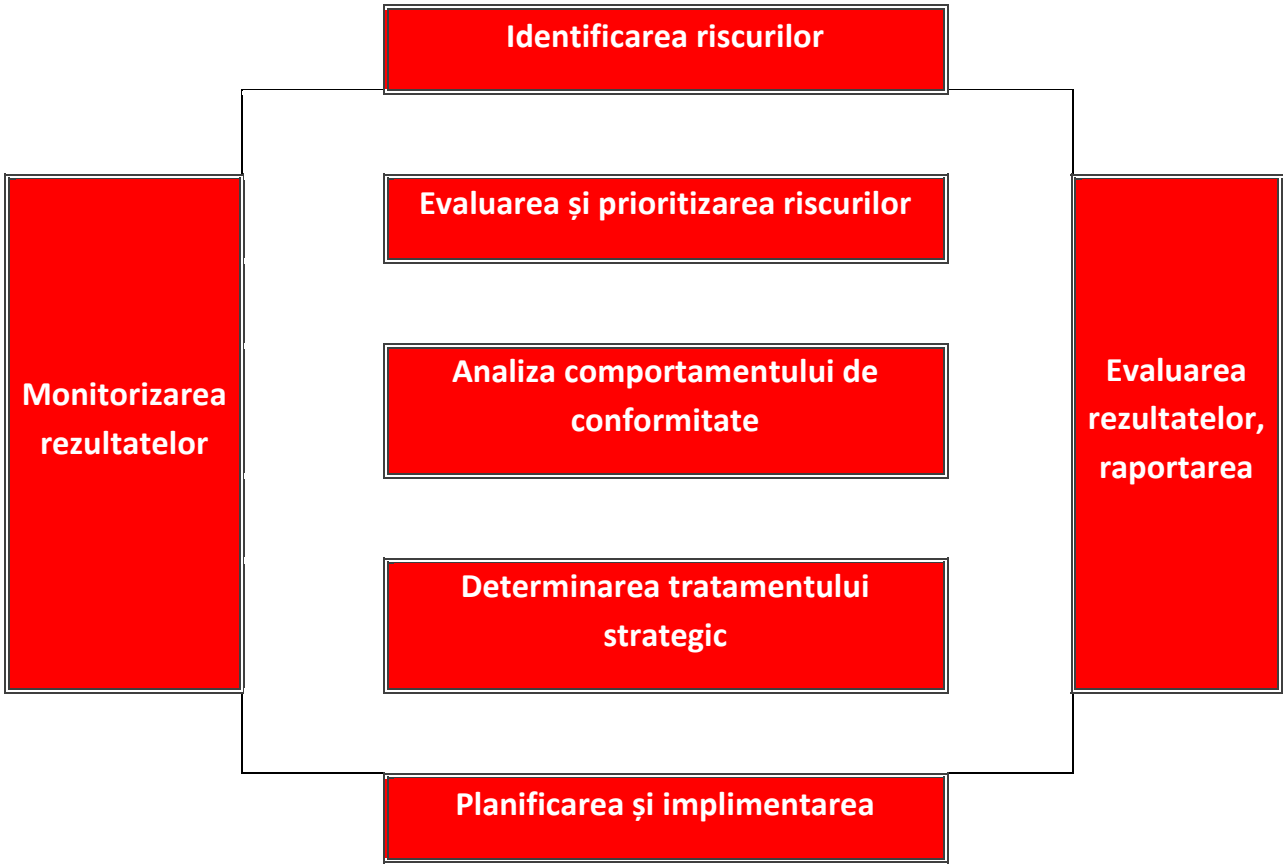

Gestionarea riscurilor este un proces sistemic, în care administrația fiscală face alegeri deliberate asupra tratamentelor de conformare, bazate pe cunoașterea comportamentului fiecărui contribuabil în parte, care ar putea fi utilizate pentru stimularea în mod efectiv a conformării voluntare și prevenirea eschivării de la achitarea și calcularea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii.

În cadrul Programului de conformare, în dependență de riscurile stabilite se vor opta pentru aplicare a 2 tipuri de tratament posibile:

1. **Tratament prin conformare voluntară;**
2. **Tratament prin conformare forțată.**

II. Identificarea și prioritizarea riscurilor

Serviciul Fiscal de Stat operează cu șapte categorii de riscuri de neconformare fiscală, care au fost înregistrate în Registrul riscurilor de neconformare fiscală și anume:

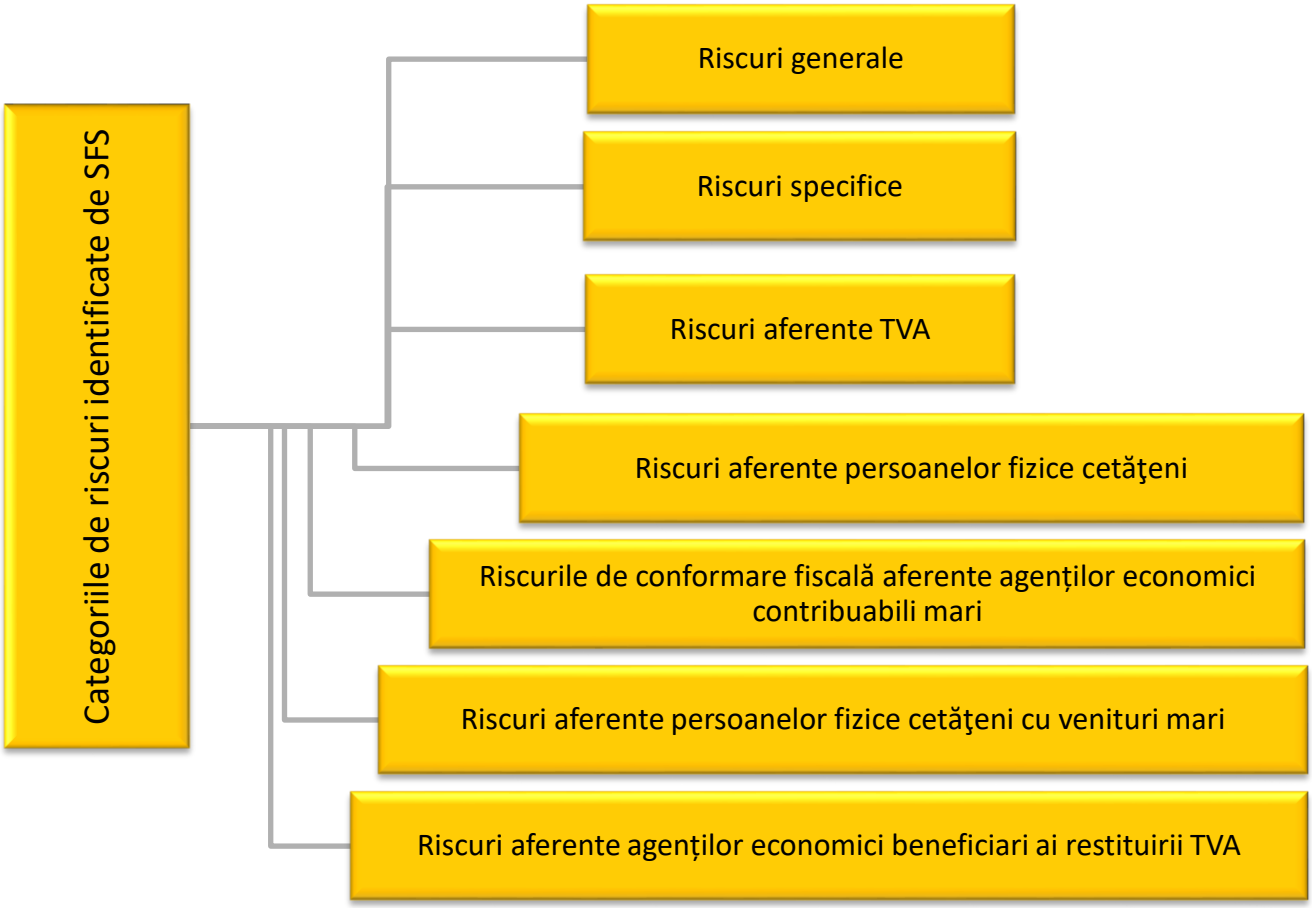

1. Riscurile generale sunt riscurile identificate în activitatea tuturor categoriilor de contribuabili ce desfășoară activitatea de întreprinzător în partea ce ține de aspectele generale de organizare a activității de întreprinzător, de periodicitatea activității de control a Serviciului Fiscal de Stat față de contribuabil, de aspectele generale ce caracterizează activitatea unui contribuabil.

2. Riscurile specifice sunt riscurile ce țin de activitatea de întreprinzător propriu-zisă a contribuabilului și vizează identificarea probabilității și mărimii evitării achitării a tuturor impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii către bugetul public național.

3. Riscurile aferente TVA sunt riscurile ce țin de activitatea desfășurată de către subiecții impunerii cu TVA și/sau contribuabilii care întrunesc criteriile necesare de înregistrare în calitate de subiect al impunerii cu TVA, precum și contribuabilii care înregistrează relații economice cu subiecții impunerii cu TVA.

4. Riscuri aferente persoanelor fizice cetățeni sunt riscurile ce țin de activitatea desfășurată de persoanele fizice cetățeni.

5. Riscuri aferente persoane fizice cetățeni cu venituri mari sunt riscurile ce țin de activitatea persoanelor fizice cetățeni cu venituri mari.

6. Riscuri aferente agenților economici contribuabili mari sunt riscurile ce țin de activitatea agenților economici contribuabili mari.

7. Riscuri aferente agenților economici beneficiari ai restituirii TVA – stabilesc riscurile aferente contribuabililor care beneficiază de restituirea TVA.

SFS analizează sistematic informația disponibilă cu referire la activitatea agenților economici și evaluează nivelul de risc a acestora.

Evaluarea și prioritizarea riscurilor

Ulterior identificării riscurilor, urmează etapa de evaluare, care are drept scop final – stabilirea ierarhiei riscurilor, prioritizarea acestora în funcţie de toleranţa la risc.

Obiectivul evaluării și prioritizării riscurilor de conformare este de a evalua semnificația riscurilor identificate în activitatea contribuabililor și de a acorda prioritate rezultatului conformării și a resurselor disponibile.

Evaluarea riscurilor se efectuează într-un mod menit să faciliteze monitorizarea şi identificarea ordinii de priorităţi în privinţa riscurilor.

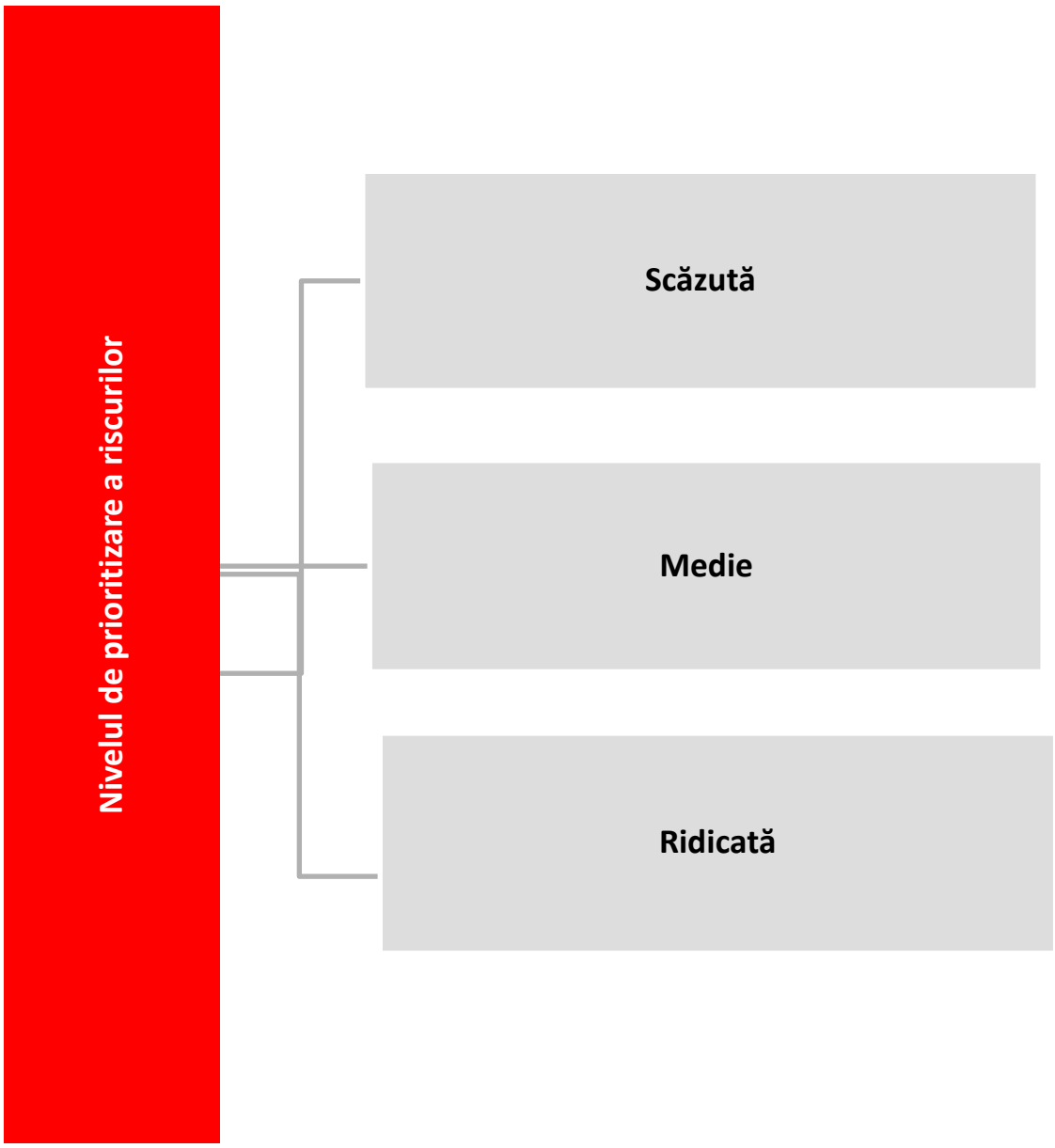

Probabilitatea de producere a riscurilor, se exprimă prin posibilitatea de determinare a unor obligații fiscale, care au fost diminuate intenționat sau neintenționat de către contribuabil.

În funcție de consecința producerii riscului asupra nivelului de colectare la buget a obligațiilor fiscale, riscul poate fi :

- **Scăzut** - riscul va avea un efect neînsemnat, sumele obligațiilor fiscale posibil a fi diminuate de către contribuabil nu influențează semnificativ nivelul de executare a bugetului.
- **Mediu** – riscul se poate materializa în calculări suplimentare la buget, dar care au o influență medie asupra nivelului de executare a bugetului**.**

- **Ridicat** – riscul semnifică un nivel înalt al neconformării fiscale, care se poate genera în obligații fiscale diminuate/tăinuite semnificative**.**

Conform rezultatelor analizei materializării riscurilor, pot fi stabilite

1) **Riscuri cu prioritate scăzută și medie** ca:

a) Durata desfăşurării activităţii de întreprinzător;
b) Divergenţe la capitolul genului principal de activitate în diferite dări de seamă;
c) Anularea frecventă a facturilor fiscale înregistrate în RGEFF;
d) Divergenţe în informaţiile privind TVA aferentă bugetului incluse în Declaraţiile privind TVA corectate;
e) Divergenţe în informaţiile privind trecerea în cont a TVA incluse în Declaraţiile privind TVA corectate;
f) Eliberarea unui număr mare de facturi fiscale a căror valoare impozabilă este cuprinsă între 90 000 – 100 000 lei în vederea eschivării obligației de a efectua înregistrări în RGEFF;

În acest caz, tratamentele de conformare voluntară aplicate față de agenții economici vor consta în:

- Contactarea contribuabilului, expedierea/înmânarea scrisorilor de conformare, somațiilor, notificărilor.
- Organizarea şi desfășurarea ședințelor de conformare.

2) **Riscuri cu prioritate rdicată** ca:

a) Înregistrarea pe adresa juridică a contribuabilului a mai multor entități;

b) Schimbarea componenței fondatorilor (prioritar 100%) și a conducătorului;

c) Prezentarea neregulată a dărilor de seamă fiscale;

d) Prezentarea frecventă a dărilor de seamă fiscale corectate pe parcursul anului de gestiune;

e) Solicitarea unui număr mare de facturi fiscale în raport cu volumul livrărilor;

f) Comercializarea mărfurilor cu ridicata fără a dispune de depozite;

g) Înregistrarea unui număr mare de conturi bancare deschise în mai multe instituții financiare, în special valutare;

h) Înregistrarea timp de 2 ani a pierderilor;

i) Achitarea neînsemnată sau lipsa achitării impozitelor și taxelor, înregistrând livrări semnificative;

j) Nereflectarea, reflectarea cu întârziere, corectarea facturilor fiscale în Registru General Electronic al Facturilor Fiscale;

k) Înregistrarea livrărilor semnificative în raport cu fondul de salarizare;

l) Declararea numărului mic de salariați în comparație cu volumul de livrări efectuate;

m) Salariu mediu conform datelor declarate de contribuabil este inferior salariului mediu pe ramura respectivă;

n) Documentarea tranzacțiilor cu întreprinderi ce întrunesc indici de pseudoactivitate;

o) Conducătorul entității economice trezește unele suspecții – este o persoană în etate sau prea tânără;

p) Conducătorul sau fondatorul entității economice au figurat în calitate de conducător, fondator la alte entități și/sau figurează drept conducători, fondatori la entități care:

- Practică același gen de activitate;
- Nu prezintă dări de seamă fiscale;
- Prezintă o pondere nesemnificativă a achitărilor la buget.

q) Procurări de mărfuri și servicii de la furnizori anterior anulați în calitate de subiecți ai impunerii cu TVA;

r) Divergențe dintre datele din Declarațiile privind TVA și datele din declarațiile vamale;

s) Migrarea în raza de deservire a altor Direcții generale de administrare fiscală;

t) Neachitarea impozitelor și taxelor;

u) Neprezentarea dărilor de seamă;

v) Suma achitată mică a impozitelor, taxelor și altor plăți raportate la venitul declarat.

În acest caz, tratamentul de conformare voluntară aplicat față de agenții economici va fi:

- Efectuarea vizitelor fiscale.

III. Analiza comportamentului de conformare

Riscurile de neconformare fiscală sunt stabilite în baza informațiilor/datelor deținute de SFS și/sau prezentate de către:

- Contribuabili (dările de seamă, registre fiscale);
- Persoane terțe;
- Ministerul Finanțelor;
- Serviciul Vamal;
- Biroul Național de Statistică;
- Agenția Servicii Publice;
- Instituțiile financiare;
- Poliţia de Frontieră;
- Companiile turistice;
- Companiile de asigurare;
- Notarii şi alte persoane care desfășoară activitate notarială;
- Executorii judecătorești;
- Birourile istoriilor de credit;
- Persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător şi a persoanelor fizice care practică activitate independentă
- Societățile de plată;
- Societățile emitente de monedă electronică;
- Furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea comunicațiilor poștale nr.36/2016 şi care prestează servicii de plată în conformitate cu Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică;
- Alte informații de care dispune şi la care are acces Serviciul Fiscal de Stat etc., care se supun analizei în conformitate cu principiile descrise în Normele metodologice privind determinarea și clasificarea riscurilor de conformare fiscală, aprobate prin Ordinul SFS nr.107 din 11.02.2015, cu modificările şi completările ulterioare.

SFS va asigura examinarea periodică a tuturor surselor de informații, fiind evaluate criteriile de risc întrunite de fiecare contribuabil și stabilite tratamente de conformare în funcție de nivelul riscurilor.

În dependență de aceasta se va stabili:

- Lista contribuabililor (contribuabilii care desfășoară activitate de întreprinzător mai mult de 2 perioade fiscale) din segmentele economiei naționale, care sunt stabilite ca prioritare pentru anul 2019, care se vor supune monitorizării continue pe parcursul a cel puțin 12 luni, prin aplicarea măsurilor de conformare voluntară;
- Lista contribuabililor pentru a fi incluși în planurile de control aprobate lunar/trimestrial/anual;
- Lista contribuabililor pasibili a fi monitorizați prin prisma posturilor fiscale (inclusiv în temeiul informațiilor parvenite de la terți sau subdiviziunile SFS);
- Lista contribuabililor față de care urmează a fi aplicate măsuri de control operativ;
- Lista contribuabililor pentru a fi supuși controalelor fiscale conform proiectelor (salariul în plic, combaterea fraudei TVA, alte proiecte desfășurate de către SFS).

Determinarea motivelor neconformării

Din analiza comportamentului contribuabililor motivele neconformării, sunt următoarele:

- Nefamiliarizarea cu legislația în vigoare;
- Nivelul jos al educației fiscale;
- Lipsa unei concurențe loiale;
- Mediu social;
- Frauda în scopul îmbunătățirii personale.

IV. Segmentele prioritare în anul 2019

Segmentele prioritare în anul 2019

Activitățile din economia Moldovei sunt analizate prin prisma existenței riscurilor de neconformare fiscală, impactului neconformării față de veniturile la bugetul public național administrate de SFS, fiind stabilite prioritățile de monitorizare pentru anul 2019.

Drept activități cu gradul maxim de risc de neconformare fiscală pentru anul 2019 au fost stabilite:

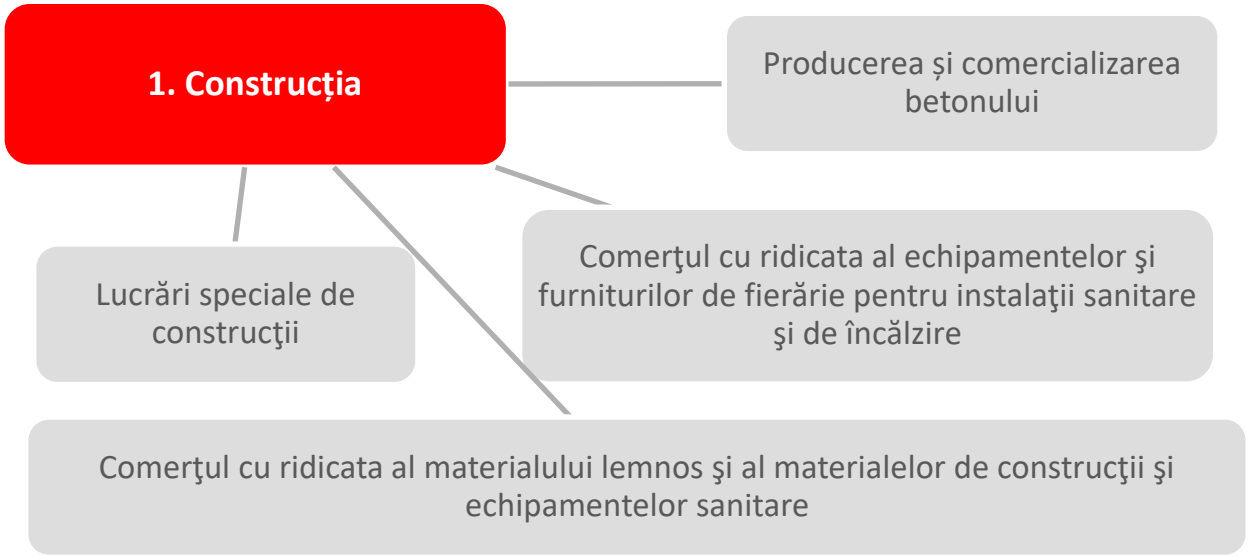

Sectorul construcțiilor este unul din cele mai complexe și importante sectoare ale economiei naționale. Practic orice aspect al vieții oamenilor este legat de construcții: locuri de trai și de muncă sunt amplasate în clădiri, infrastructura inginerească care ne deservește în fiecare zi de asemenea este creată de constructori.

Principalele riscuri specifice și caracteristice acestei activități sunt:

- Achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”;
- Ponderea mică a fondului de salarizare în raport cu venitul declarat;
- Lipsa evidenței contabile sau ținerea evidenței contabile neconforme;

- Nereflectarea în contabilitate a veniturilor real încasate;
- Desfășurarea activității fără dispunerea de acte permisive.

Prin urmare SFS în anul 2019 va monitoriza sectorul construcțiilor inclusiv și activitățile din economia Moldovei care cel mai des interacționează cu sectorul construcțiilor.

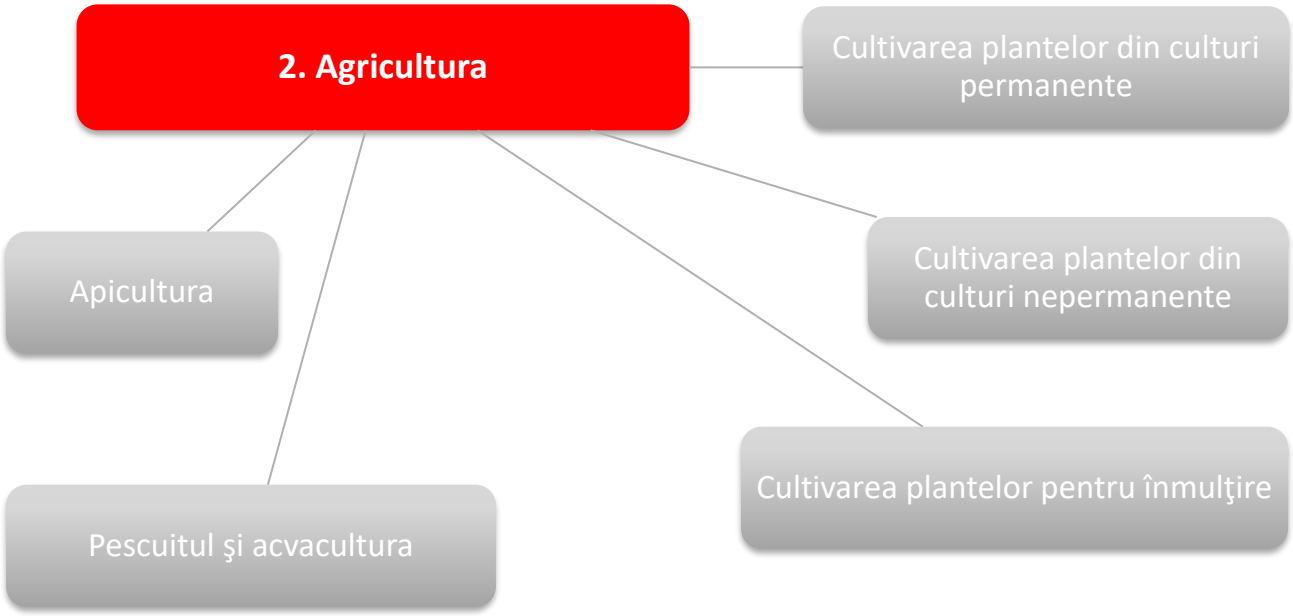

Agricultura este una dintre forțele motrice care formează imaginea Republicii Moldova, natura și cultura țării pe parcursul mai multor secole. În acest mediu s-au format unele practici agricole adaptate specific la condițiile climaterice, geografice și economice.

Prerogativa ramurii agricole o constituie asigurarea cu produse alimentare populația țării, precum și exportul/importul acestora.

Activitatea agricolă include două sectoare care se propun a fi monitorizate în anul 2019 și anume:

2.1. Fitotehnia - cultivarea plantelor anuale și/sau perene;

2.2. Zootehnia – apicultura, pescuitul și acvacultura.

Riscurile aferente agriculturii pot fi determinate ca riscuri tipice, caracteristice mai multor entități, în partea ce ține de aspectele comune ale activității, cu precizări specifice genului practicat, după cum urmează**:**

1. Achitarea „salariului în plic" și „munca la negru"– este un risc frecvent întâlnit în domeniul agriculturii. În acest sens este de menționat faptul că cuantumul minim lunar al salariului nu poate fi inferior cuantumului minim garantat în sectorul real aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165 din 9 martie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

Existența fenomenului achitării salariului în plic și muncii la negru prezumă existența unui venit nedeclarat, folosit de entitate pentru a-și onora obligațiunile față de persoanele implicate în activitate, fapt ce favorizează un alt risc: **tăinuirea și diminuarea venitului**

impozabil, care la rândul său determină și neachitarea impozitelor directe și indirecte la bugetul public național;

2. Lipsa evidenței contabile sau ținerea evidenței contabile neconforme;

3. Raportarea pierderilor fiscale sau a unui venit impozabil mic comparativ cu cifra de afaceri.

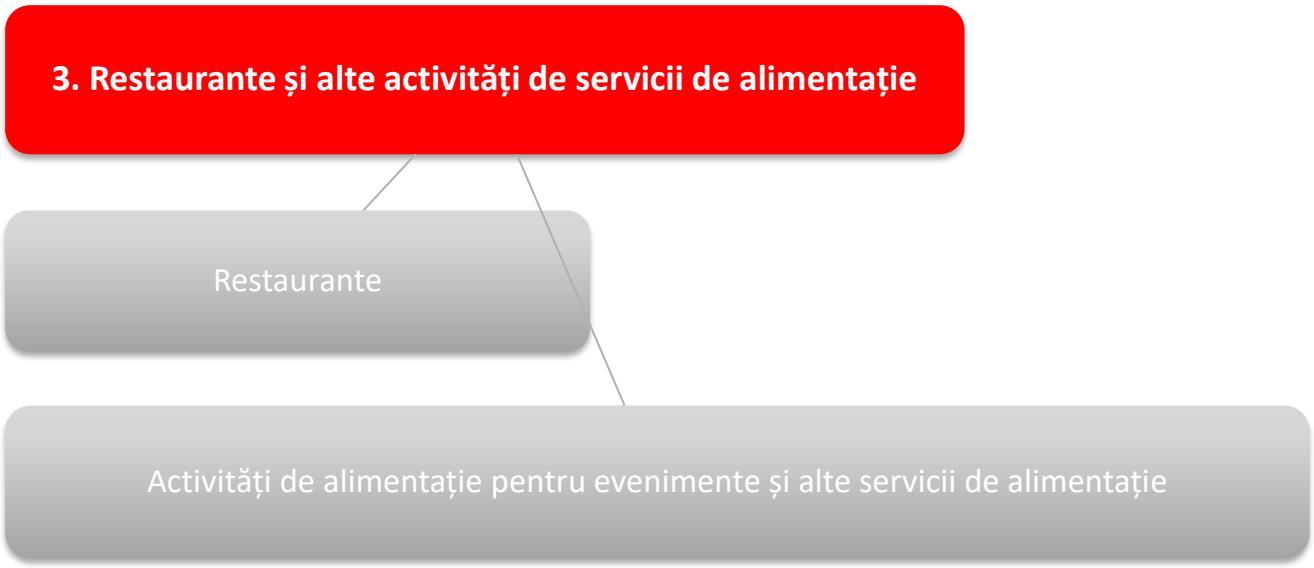

Alimentația publică se individualizează ca o componentă distinctă a economiei, orientată spre satisfacerea nevoilor de consum – în special de hrană a populației, având rol important în viața economică și socială.

Serviciile de alimentație presupun următoarele procese:

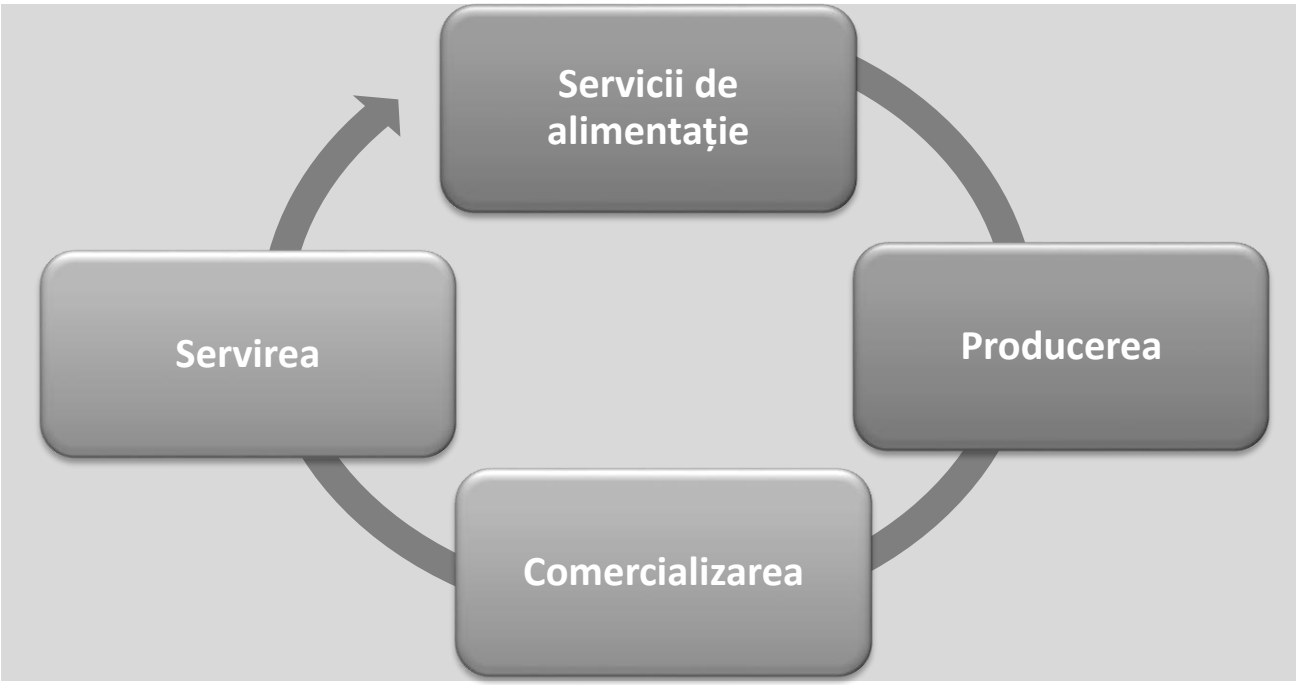

- Activitatea de producere este comparabilă cu cea din sfera industriei alimentare și asigură realizarea preparatelor culinare și de cofetărie prin transportarea unor materii prime de origine vegetală și animală al căror consum, cel mai adesea, nu este posibil fără o prelucrare prealabilă de tip industrial;

- Activitatea de comercializare reprezintă continuarea firească a celei de producere;
- Activitatea de servire este strâns legată de procesul de comercializare a produselor specifice (preparate culinare, de cofetărie, băuturi) și are ca obiectiv crearea condițiilor și a facilităților pentru consumul imediat și pe loc al acestora.

Aceste trei procese se află într-o relație de interdependență și se derulează într-o succesiune bine determinată.

Riscurile caracteristice mai multor entități ce activează în domeniul alimentației publice, în partea ce ține de aspectele comune ale activității sunt:

– Ponderea mică a fondului de salarizare în raport cu venitul declarat;
– Venitul declarat mare raportat la un angajat;
– Achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”.

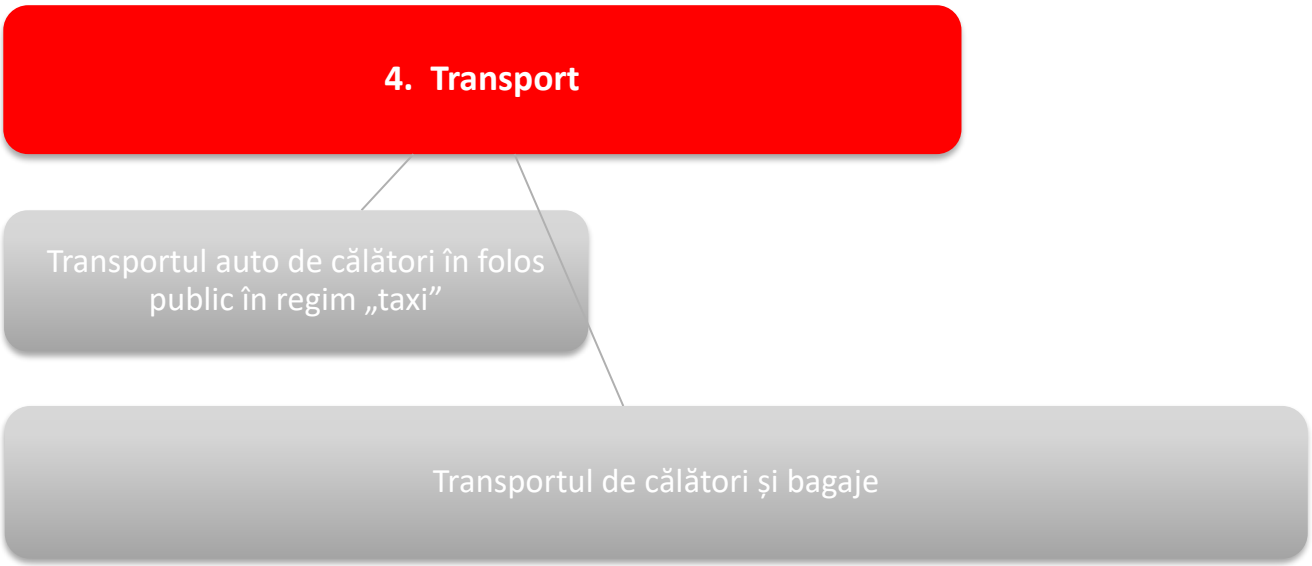

Domeniul transportului prezintă riscuri pe dimensiunea achitării oneste a plăților către buget. În domeniul transportului se atestă o serie de riscuri, precum:

– achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”;

– neutilizarea mașinii de casă și control cu memorie fiscală pentru eliberarea bonului de casă sau a biletelor de călătorie conform modului stabilit de Guvern;

– nereflectarea în evidența contabilă a serviciilor de transportare a pasagerilor și/sau mărfurilor prestate;

– practicarea nemijlocită a transportului ilicit de pasageri și mărfuri, nefiind autorizat sau adesea fără specializare, fără asigurarea autovehiculului.

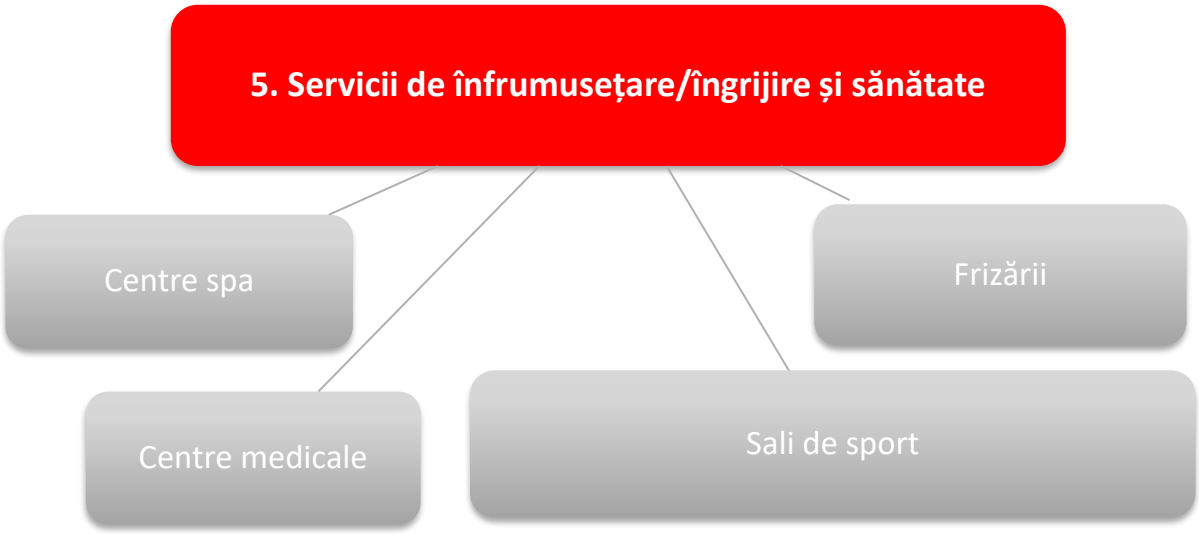

Industria serviciilor de înfrumuseţare/îngrijre și sănătate rămîne a fi una din cele mai solicitate servicii de către populație, în acest domeniu se atestă așa riscuri ca:

- achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”;
- ponderea mică a fondului de salarizare în raport cu venitul declarat;
- neutilizarea mașinii de casă și control cu memorie fiscală pentru acordarea serviciilor;
- nereflectarea în contabilitate a veniturilor real încasate.

6. Întreținerea și repararea autovehicolelor

Spălătoriile auto

Centrele de asistență tehnică

Principalele riscuri specifice și caracteristice acestei activități sunt:

- lipsa evidenței contabile sau ținerea evidenței contabile neconforme;
- achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”;
- ponderea mică a fondului de salarizare în raport cu venitul declarat;
- desfășurarea activității fără dispunerea de acte permisive;
- neutilizarea mașinii de casă și control cu memorie fiscală.

7. Comerțul cu ridicata a produselor alimentare

Depozitele en gros

Principalele riscuri specifice și caracteristice acestei activități sunt:

- achitarea „salariului în plic” și „munca la negru”;
- ponderea mică a fondului de salarizare în raport cu venitul declarat;
- neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă;
- venitul declarat considerabil în raport cu achitările TVA;
- nereflectarea în contabilitate a veniturilor real încasate;

V. Persoanele fizice posibili subiecți ai aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor

Persoanele fizice posibili subiecți ai aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor

Reieșind din volumul de informații deținute de către SFS cu referire la intrările și ieșirile de active înregistrate de persoane fizice în comparație cu veniturile legale obținute și declarate, SFS planifică în perioada anului 2019 de a selecta un eșantion de persoane fizice în vederea aplicării măsurilor de conformare voluntară.

Acordarea posibilității persoanei fizice de a se conforma la prevederile legislației fiscale, anterior aplicării măsurilor de conformare forțată, va crește gradul de încredere în activitatea desfășurată de SFS, și va contribui la reducere cheltuielilor legate de aplicarea procedurilor de control.

Astfel, persoana fizică fiind informată despre includerea acesteia în lista persoanelor fizice pasibile aplicării estimării veniturilor prin metode indirecte, va fi determinată de a-și onora benevol obligațiile față de bugetul public.

Tratamentul de conformare voluntară, va fi aplicat cu prudență față de un eșantion de contribuabili selectați, care se va aprecia cu risc minim, inclusiv fiind admisă nerespectarea legislației fiscale din imprudență și nu cu rea intenție.

Persoanelor fizice selectate li se va prezenta informația cu referire la datele disponibile fiind solicitată conformare acestora, ori prezentarea de argumente privind lipsa obligațiilor fiscale.

Începând cu anul 2018, prin prisma modificărilor operate la articolul 90^1 alin. (3^5) din Codul fiscal, organul fiscal va estima venitul persoanei fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător prin metode şi surse indirecte, în cazul neînregistrării contractului de locaţiune, arendă, uzufruct al proprietăţii imobiliare şi neachitării impozitului din venitul obţinut, în conformitate cu prevederile articolului 189 şi 225 din Codul fiscal.

În scopul optimizării procesului de administrare fiscală, evitării cazurilor de sancționare a contribuabililor, o etapa importantă o constituie procedura de conformare şi verificare a persoanelor fizice care transmit bunuri imobile în locaţiune. Astfel, măsurile de conduită şi gestionare a dialogului cu contribuabilul de către funcţionarii fiscali în cadrul acţiunilor de conformare vor fi efectuate conform Îndrumarului privind conformarea şi verificarea persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător şi transmit proprietăţi

imobiliare în posesie şi/sau folosinţă, (locaţiune, arendă, usufruct), aprobat prin Ordinul SFS nr. 46 din 02.02.2018, cu modificările și completările ulterioare.

Tratamentele de conformare a persoanelor fizice posibili subiecți ai estimării veniturilor prin metode și surse indirecte

Conform prevederilor capitolului 11^1 din Codul fiscal, dacă între veniturile impozabile estimate calculate în baza situației fiscale şi veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit este o diferență mai mare de 300 mii lei, persoana fizică poate constitui subiect al estimării veniturilor impozabile prin metode indirecte.

Aplicarea măsurilor de conformare persoanelor fizice identificate conform prevederilor capitolului 11^1 include:

1. **selectarea în vederea controlului şi alocarea de resurse pentru efectuarea verificărilor**
2. **procedura de conformare voluntară**

În cazul aplicării procedurii de conformare voluntară, contribuabilii beneficiază de avantaje cum sunt costurile mai reduse ale conformării, reducerea riscurilor de controverse fiscale, optimizarea utilizării timpului afectat gestionării problemelor fiscale şi o mai bună înțelegere a legislației în domeniu, iar administrația fiscală își îndeplinește rolul de îmbunătățire a colectării veniturilor bugetare.

Tratamentele de conformare voluntare manifestate de către SFS față de persoanele fizice, subiecții ai estimării venitului impozabil prin metode indirecte, conform capitolului 11^1 din Codul fiscal se vor manifesta prin contactarea acestuia cu utilizarea următoarelor instrumente:

- prin publicarea periodică a rezultatelor obținute în activitatea Serviciului Fiscal de Stat în urma aplicării tratamentelor de conformare voluntară și rezultatelor obținute în urma aplicării măsurilor de conformare forțate;

- remiterea prin intermediul Î.S. “Poșta Moldovei” a scrisorilor de conformare cu descrierea avantajelor de conformare voluntară și dezavantajelor în cazul aplicării tratamentelor de conformare forțate;

- purtarea discuțiilor individuale cu persoanele fizice, în scopul informării despre avantajele conformării voluntare.

În scopul stabilirii listei contribuabililor persoane fizice pentru aplicarea măsurilor de conformare voluntară se va purcede cu precauție și acuratețe, astfel încât în lista respectivă să fie incluse persoanele cu riscuri minime, pasibile a se conforma, și pentru care cu un grad major de încredere se poate de afirmat că neonorarea obligațiilor fiscale a fost admisă din cauza neglijenței sau lipsei de informații calitative.

Pe de altă parte, în scopul combaterii cazurilor în care contribuabilii nu doresc să se conformeze obligațiilor legale, **tratamentul de conformare forțat** pus în practică constă în efectuarea de verificări amănunțite şi controale fiscale, utilizând analiza de risc pentru selectarea persoanelor care urmează a fi supuse controlului fiscal. Acțiunile de control vizează atât corectarea situației fiscale a contribuabililor selectați pentru verificări prin stabilirea obligațiilor fiscale suplimentare de plată şi, după caz, sancționarea abaterilor constatate, cât şi încurajarea conformării fiscale generale a celorlalți contribuabili, prin publicarea periodică a rezultatelor obținute.

VI. Stabilirea strategiei de tratament

Instrumentele fiscale menite să contribuie la creșterea eficienței acțiunilor de prevenire și combatere a fraudei fiscale utilizate de către SFS față de contribuabilii cu risc de neconformare fiscală sunt:

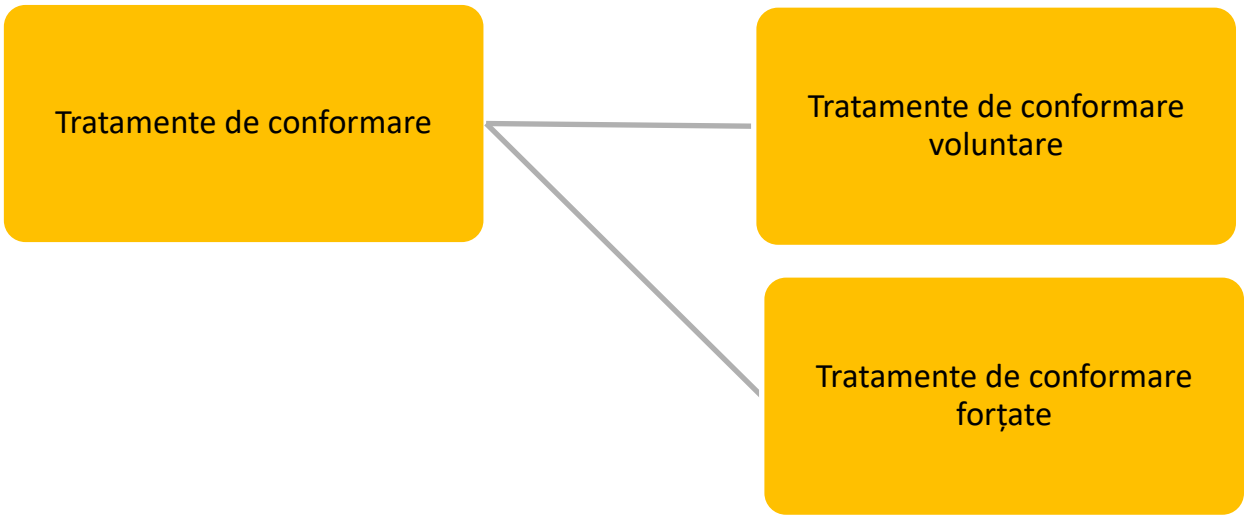

Tratamentele de conformare sunt aplicabile față de:

- **persoanele fizice și juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător;**
- **agenții economici care admit restanțe la bugetul public național;**
- **persoanele fizice posibili subiecți ai estimării veniturilor prin metode și surse indirecte;**
- **alți contribuabili din sectorul administrat.**

1. *Tratamente de conformare pentru persoanele fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător*

Față de persoanele fizice și juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător care întrunesc riscuri de neconformare fiscală se vor aplica prioritar "**Tratamentele de conformare voluntare".**

Tratamentele de conformare voluntară sunt mecanisme destinate identificării și reducerii permanente a riscurilor de încălcare a legislației fiscale de către contribuabili.

Funcționarul fiscal responsabil de monitorizare asigură analiza lunară a activității fiecărui contribuabil în parte.

Pentru monitorizarea eficientă a activității contribuabilului, funcționarul fiscal urmează să consulte toată informația disponibilă.

Astfel, pentru a sprijini și îmbunătăți nivelul de conformare a contribuabililor SFS a identificat o gamă largă de instrumente disponibile funcționarilor fiscali pentru aplicarea tratamentelor de conformare voluntare și anume:

1. Legislația fiscală
2. Surse primite de la persoanele terţe, organe de drept, alte organe
3. Informația de pe paginile web
4. Mass-media
5. Instrucțiuni, regulamente, ghiduri

Tratamentele de conformare voluntare constituie

Tratamentele de conformare voluntare

- Efectuarea vizitelor fiscale
- Contactarea contribuabilului, expedierea/înmânarea scrisorilor de conformare
- Organizarea și desfășurarea ședințelor de conformare

1. Contactarea contribuabilului, expedierea/înmânarea scrisorilor de conformare

Funcționarul fiscal responsabil de realizarea procesului de monitorizare a contribuabililor va utiliza toate modalitățile disponibile de contactare a contribuabilului (prin intermediul scrisorilor, telefonului sau e-mailului etc.), documentând corespunzător acțiunile realizate.

Funcționarul fiscal va informa contribuabilul referitor la prevederile legislației în vigoare, și despre principalele riscuri presupuse în activitatea sa venind cu recomandările de rigoare.

În scopul minimizării costurilor suportate de SFS la aplicarea tratamentelor de conformare, scrisorile de conformare vor fi expediate la adresa electronică a contribuabilului, iar în cazul când contribuabilul nu dispune de adresă electronică scrisorile de conformare vor fi expediate prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei”.

Acest instrument de conformare voluntară va fi aplicat în cazul reducerii riscurilor cu prioritate scăzută și medie.

2. Organizarea şi desfășurarea ședințelor de conformare

În cadrul acestor ședințe SFS va aduce la cunoștință contribuabilului despre răspunderea prevăzută de legislația în vigoare în cazul nerespectării prevederilor legale şi/sau în rezultatul practicării activității de întreprinzător ilegale, sau tăinuirii veniturilor.

Aceste ședințe vor avea drept scop prezentarea indicatorilor medii şi analiza comparativă a contribuabililor din ramura analizată, informarea despre modificările şi completările operate în legislație.

În cadrul ședințelor ramurale desfășurate cu contribuabilii ce activează în același segment al economiei de piață, discuțiile vor purta un caracter de parteneriat, astfel încât să fie posibilă identificarea problemelor și soluțiilor prezentate de către reprezentanții mediului de afaceri.

3. Efectuarea vizitelor fiscale

Vizitele fiscale vor avea drept scop explicarea legislației fiscale, cu caracter consultativ, şi/sau stabilirea unor date de ordin general despre activitatea contribuabilului.

Vizita fiscală constituie un procedeu de instruire a contribuabililor şi este un instrument de preîntâmpinare şi prevenire a posibilelor încălcări ale legislației fiscale şi nu constituie un element al controlului fiscal, dar reprezintă o măsură de promovare a conformării voluntare a contribuabilului, la respectarea legislației în vigoare, respectiv, în cadrul acesteia nu se calculează obligații fiscale şi nu se aplică sancțiuni.

Vizita fiscală implică în sine următoarele măsuri:

- acordarea de sprijin explicativ-consultativ privind aplicarea legislației fiscale;
- stabilirea datelor de ordin general despre activitatea contribuabilului;
- identificarea deficiențelor şi prevenirea acțiunilor ilegale.

În procesul vizitei fiscale funcționarul fiscal întreține o conversație cu reprezentanții contribuabilului pe marginea respectării obligațiilor fiscale şi constată date de ordin general despre activitatea contribuabilului.

Pentru identificarea tuturor surselor de venit ale contribuabilului, vizitele fiscale vor fi efectuate la toate subdiviziunile contribuabilului, după necesitate, în cadrul cărora urmează a fi confirmată/infirmată existența subdiviziunilor declarate la organul fiscal.

În cazul în care contribuabilul dispune de subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică), funcționarul fiscal responsabil de monitorizarea contribuabilului poate solicita, după necesitate, printr-o scrisoare, efectuarea vizitei fiscale de către subdiviziunile structurale ale SFS unde este amplasată subdiviziunea, despre rezultatele căreia urmează să fie informat.

Dacă funcționarul fiscal în cadrul monitorizării a constatat încălcări ale legislației în vigoare, cum ar fi: lipsa autorizației de funcționare, lipsa mașinii de casă și control, şi alte încălcări, el va îndruma contribuabilul să se conformeze voluntar, îl va avertiza despre consecințele neconformării. Ulterior, funcționarul fiscal urmează să prezinte note conducerii. În rezultatul analizei notelor prezentate, conducerea subdiviziunilor structurale ale SFS, urmează să decidă asupra măsurilor ce se impun.

Sarcina funcționarului fiscal responsabil de monitorizarea contribuabililor constă în analiza informației primite de la persoanele terțe şi a celei acumulate în cadrul vizitelor fiscale și contrapunerea informației cu datele disponibile din sistemul informațional al SFS. În cazul constatării unor încălcări fiscale, urmează să prezinte note conducerii cu propuneri concrete pentru soluționarea situației create.

Acest instrument de conformare voluntară va fi aplicat în cazul reducerii riscurilor cu prioritate ridicată.

Astfel, în cazul când agenții economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici şi mijlocii, agenții economici subiecții impunerii cu TVA și agenții economici monitorizați prim prisma Ordinului SFS nr. 515 din 15 decembrie 2017 cu privire la aprobarea Normelor procedurale privind monitorizarea și controlul contribuabililor care admit încălcări repetate a disciplinei de casă, întrunesc riscuri cu prioritate ridicată, tratamentul de conformare față de aceștea se va manifesta prin efectuarea vizitelor fiscale.

Tratamente de conformare forțate

Urmare a aplicării măsurilor de prevenire, SFS efectuează monitorizarea obligațiilor fiscale calculate şi achitate. Astfel, asupra contribuabililor care nu sunt dispuși în continuare să se conformeze şi o fac conștient, asumându-și riscul în mod deliberat, vor fi aplicate tratamente de conformare forțată, cum ar fi:

Controale fiscale

- **verificare faptică**
- **verificare documentară**
- **verificare totală**
- **verificare parțială**
- **verificare tematică**
- **estimarea obligațiilor fiscale prin surse și metode indirecte**
- **verificare operativă**
- **verificare prin contrapunere**

Posturi fiscale

- **mobile**
- **sataționare**
- **electronice**

1. Controlul fiscal

În cazul când contribuabilii nu sunt dispuși să se conformeze voluntar, SFS va dispune efectuarea controalelor fiscale cu verificarea corectitudinii cu care contribuabilul execută obligația fiscală şi alte obligații prevăzute de legislația fiscală, inclusiv verificare a altor persoane fizice și juridice sub aspectul legăturii lor cu activitatea contribuabilului prin metode, forme şi operațiuni prevăzute de Codul fiscal.

2. Postul fiscal

Postul fiscal se instituie în cazul în care au fost epuizate alte măsuri/instrumente disponibile de administrare, monitorizare, control, inclusiv a măsurilor de conformare voluntare.

Pentru aprecierea criteriilor de risc, evaluarea semnificației acestora, se va examina perioada de activitate a agentului economic recomandabil pentru 3 ani, sau cel puțin un trimestru anterior perioadei actuale, cu excepția cazurilor identificării unor riscuri vădite de practicare a pseudoactivității de întreprinzător.

Riscurile în activitatea agenților economici sunt împărțite în două categorii, și anume:

documentarea tranzacțiilor fictive

tăinuirea veniturilor din vânzări real înregistrate

Procedura de instituire/prelungire și monitorizare a postului fiscal este prevăzută în **Regulamentul privind funcționarea posturilor fiscale, aprobat prin Ordinul SFS nr. 665 din 12.12.2018.**

2. *Tratamente de conformare a persoanelor juridice ce admit restanțe la BPN*

Asigurarea colectării depline și în termen a veniturilor la bugetul public național de către Serviciul Fiscal de Stat, este o condiție importantă și indispensabilă pentru bunul mers al dezvoltării societății.

În scopul asigurării bunei administrări fiscale și a unei colectări mai bune, administrația fiscală nu trebuie să se limiteze doar la încasarea dinamică a veniturilor la buget, dar și recuperarea pe deplin și în termen restrâns a restanțelor la buget.

În acest sens, este necesar întreprinderea promptă, diversificată și rezonabilă a metodelor și măsurilor de asigurare și executare silită, precum și a consecutivității acțiunilor în vederea asigurării unei colectări eficiente a restanțelor cu riscuri și cheltuieli minime.

Obiectivul strategic prioritar rămâne a fi asigurarea recuperării restanțelor, precum și a diminuării cuantumului acestora prin consecvența măsurilor întreprinse bazate pe cadrul legislativ existent.

În cadrul analizei restanței pe fiecare contribuabil, SFS va constata următoarele:

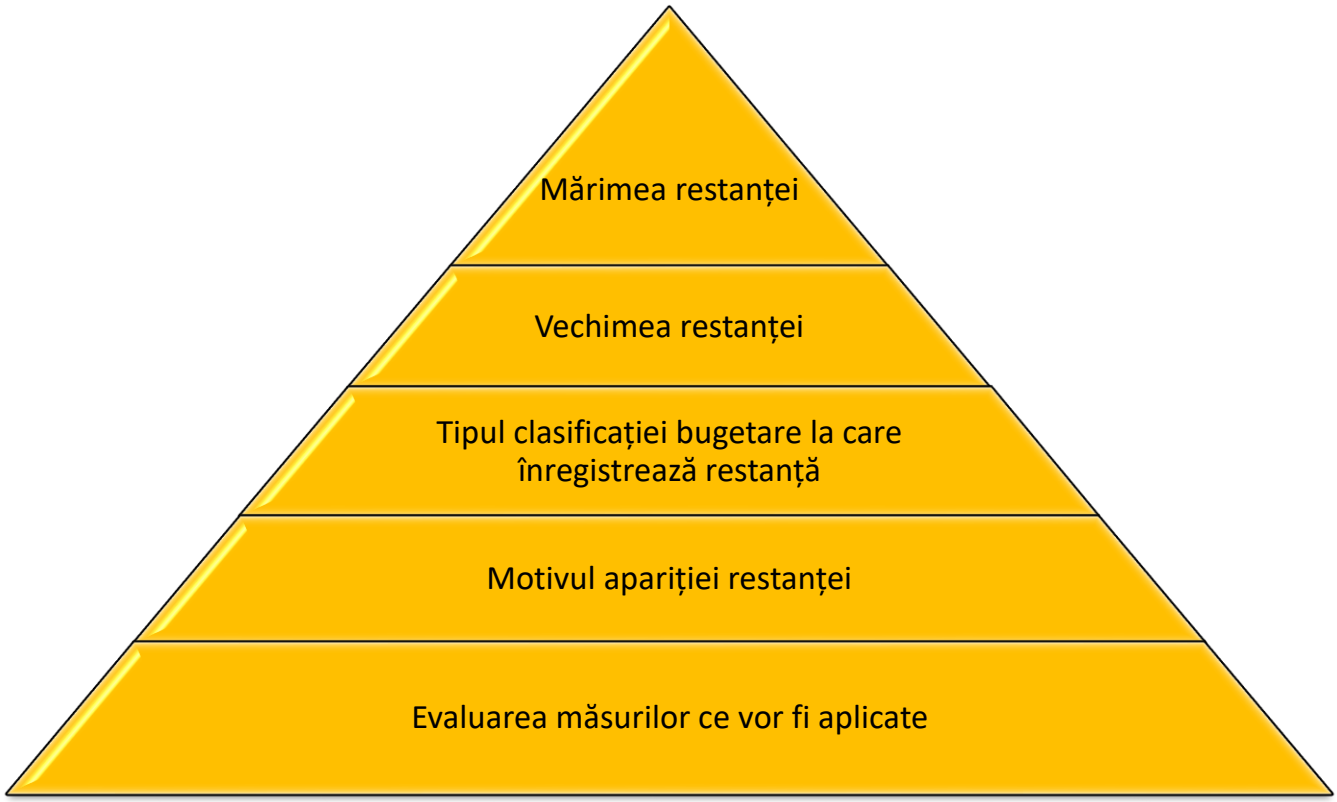

Tratamente de conformare voluntare

Tratamentele de conformare voluntare manifestate de către SFS față de agenții economici ce înregistrează restanță se vor manifesta prin contactarea acestuia cu utilizarea următoarelor instrumente:

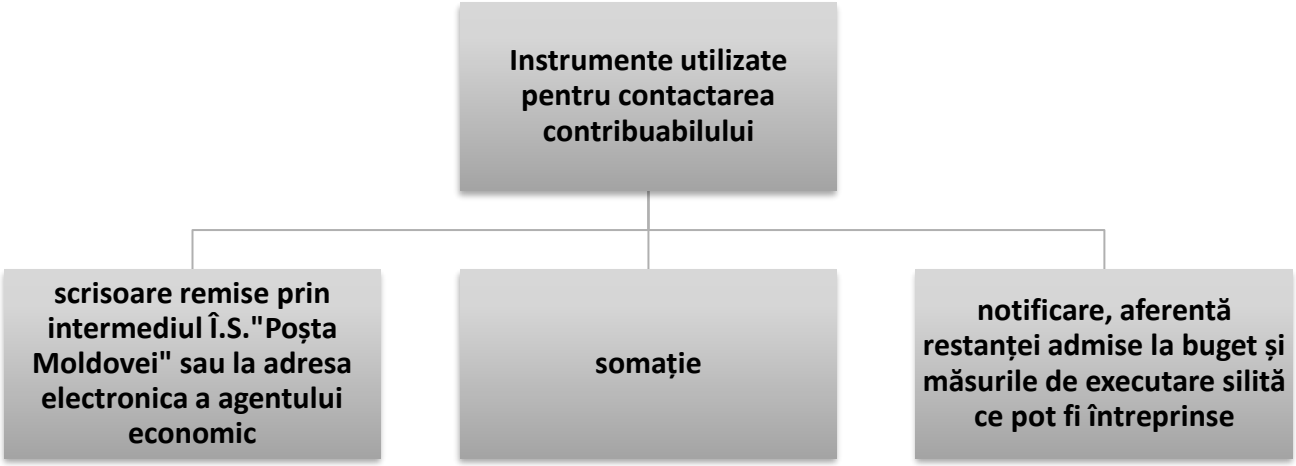

În cazul în care contribuabilul nu se conformează voluntar se vor aplica măsurile de conformare forțată în vederea încasării obligațiilor datorate.

Funcționarul fiscal va identifica acele măsuri de asigurare sau executare silită, care vor duce la stingerea cât mai rapidă și totalmente a obligației fiscale restante, cu utilizarea resurselor minime pentru SFS.

Astfel, în dependență de tipul obligației fiscale restante, bunurile ce le deține contribuabilul, genul de activitate ș.a., se vor identifica măsurile de executare silită ce vor fi întreprinse față de contribuabilul restanțier.

Totodată, se va constata la care subdiviziune contribuabilul are înregistrată mașina de casă și control sau dacă este înregistrată subdiviziune din sfera alimentației publice (exemplu: bar, cafenea, cofetărie, cantină ș.a.).

De exemplu: în cazul în care contribuabilul restanțier nu deține la conturile bancare mijloace bănești, însă dispune de unități comerciale, urmează a aplica măsura de executare silită prevăzută la articolul 194 alin.(1) lit. b) din Codul fiscal, ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, cu ieșirea nemijlocită la fața locului.

De asemenea, se va ține cont și de mărimea restanței înregistrate. Dacă mărimea obligației fiscale neachitate în termen este considerabilă, funcționarul fiscal prin prisma articolului 196 alin.(5) din Codul fiscal, este în drept să aplice concomitent mai multe acțiuni de executare silită.

Analiza economico–financiară a contribuabilului

Funcționarul fiscal pentru a efectua analiza economico-financiară a contribuabilului restanțier va genera date din sistemul informațional autorizat "Dosarul electronic al contribuabilului" – Rapoarte - Raport financiar.

În scopul formării unei imagini complete, clare și precise asupra activității economice a contribuabilului restanțier, funcționarul fiscal va analiza Raportul–Situațiile Financiare, care cuprinde:

Bilanțul contabil este sursa principală de informare, în baza căruia se apreciază valoarea și structura patrimoniului întreprinderii, gradul de îndatorare, capacitatea de plată, coeficienții de lichiditate, rezultatul financiar ș.a.

Informația din bilanțul contabil poate fi folosită pe larg de către SFS cu calcularea principalilor indicatori:

- **profitul net** al perioadei de gestiune, care reflectă rezultatul financiar obținut într-o perioadă și influențează direct asupra viabilității acesteia;
- **lichiditatea absolută**, care reflectă în ce măsură entitatea este capabilă să-și onoreze obligațiile curente;
- **solvabilitatea întreprinderii** care indică disponibilitățile de plată;
- **disponibilitatea de mijloace fixe.**

În urma analizei economico-financiare se va stabili situația entității și posibilitatea de a stinge obligațiile fiscale.

Acest exercițiu (analiza economico-financiară) urmează a fi efectuat ori de câte ori este necesar de a stabili situația și capacitatea de plată a entității, în cazul în care, suma restanței la buget este considerabilă și pot apărea dificultăți în recuperarea restanțelor prin aplicarea măsurilor legale de recuperare.

Prioritizarea acțiunilor întreprinse

În scopul eficientizării acțiunilor, de către funcționarul fiscal, se vor utiliza următoarele etape:

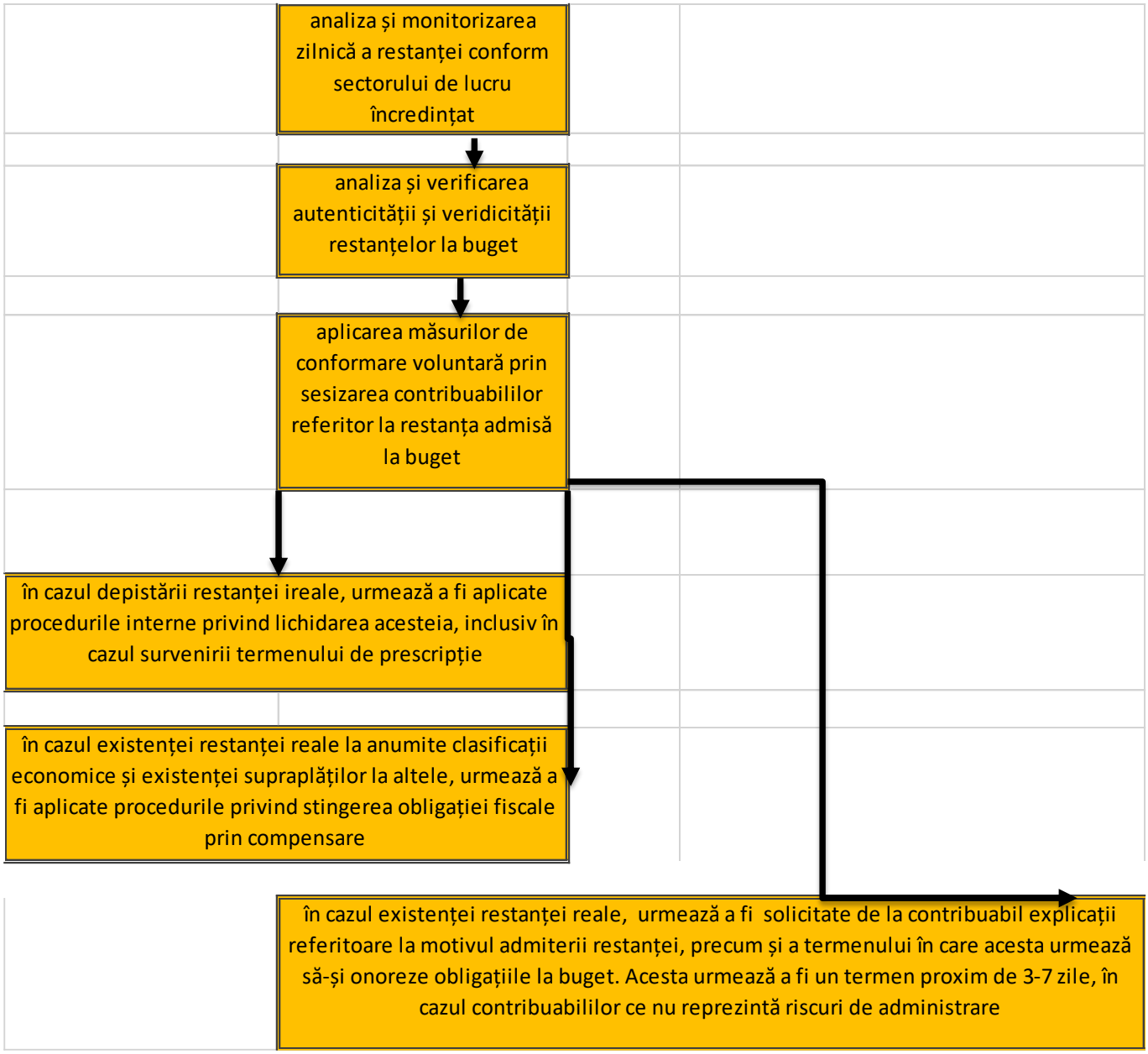

Tratamente de conformare forțate

În cazul neidentificării contribuabilului, eschivării acestuia sau relei credințe, funcționarul fiscal este în drept să aplice **tratamente de conformare forțate** și anume:

- suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului restanțier, cu informarea acestuia conform prevederilor legislației în vigoare.
- înaintarea ordinului incaso privind perceperea incontestabilă a mijloacelor bănești;
- derularea procedurii propriu zise de executare silită prin emiterea hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului;
- vizita de documentare la contribuabil și aplicarea procedurii privind ridicarea mijloacelor bănești în numerar;
- identificarea debitorilor pasibili urmăririi și aplicarea față de aceștia a pârghiilor legale în vederea încasării debitelor în contul stingerii restanței contribuabilului la buget (urmărirea datoriei debitoare);
- identificarea, prin resursele disponibile, inclusiv cu adresarea către organele de resort, a bunurilor pasibile urmăririi și aplicarea sechestrului, având ca bază rigorile legale în vigoare;
- intentarea, după caz, a procedurilor de judecată în vederea încasării restanțelor la buget;
- sesizarea organelor de resort (poliție, procuratură, etc.) în vederea expunerii vizavi de activitatea contribuabilului conform competenței;
- în cazul apariției restanței drept urmare a calculelor pe decizii și/sau a sancțiunilor fiscale/contravenționale, iar acestea nu pot fi încasate prin forțele și instrumentarul propriu, remiterea materialelor cauzei în temeiul articolului 11 din Codul de executare, către executorul judecătoresc competent;
- notificarea contribuabilului referitor la temeiurile inițierii procedurii de insolvabilitate și aplicarea sancțiunii contravenționale, după caz;

– perfectarea dosarului contribuabilului, care urmează să se încheie cu întocmirea actului de carență și sesizarea subdiviziunii specializate a SFS, aferent depunerii cererii introductive privind inițierea procedurii de insolvabilitate.

Impozitele și taxele rămase neplătite la buget duc la o povară excesivă asupra contribuabilor conștienți care își îndeplinesc corect obligațiile fiscale.

Măsurile de conformare se vor aplica în corespundere cu recomandările prezentate în Manualul operațional privind managementul arieratelor, aprobat prin ordinul SFS nr. 42 din 31.01.2018.

3. *Tratamente de conformare privind reducerea riscurilor din sectorul administrat*

În scopul monitorizării procesului de conformare a tuturor contribuabililor din teritoriile administrate, subdiviziunile structurale ale SFS urmează să asigure conformarea voluntară a contribuabililor din toate domeniile de activitate, cu utilizarea tuturor mijloacelor disponibile și orientarea eforturilor spre identificarea posibilelor riscuri din sectorul administrat.

Această acțiune de conformare are drept scop lărgirea bazei impozabile din teritoriul administrat, prin depistarea practicării activității ilicite de întreprinzător, altor încălcări ale legislației în vigoare, cu aplicarea măsurilor de încadrare a acestora în regimul legal.

Suplimentar la segmentele de activitate stabilite pentru anul 2019 ca prioritare pentru monitorizarea prin prisma Programului de conformare voluntară, subdiviziunile structurale ale SFS asigură examinarea permanentă a indicatorilor înregistrați (declarați) de către contribuabilii din sectorul de administrare.

Deasemena, se stabilesc următoarele segmente ale economiei naționale, care se vor supune monitorizării suplimentare:

- comerț cu amănuntul în centre comerciale și piețele autorizate;
- comerț prin intermediul platformei on-line;
- industria extractivă – prioritar pentru zona centru și nord;
- casele de schimb valutar – se va asigura monitorizarea agenților economici, inclusiv prin utilizarea SIA ”EOSVN”.

În acest scop subdiviziunile structurale ale SFS, față de contribuabilii monitorizați vor aplica tratamente de conformare manifestate prin:

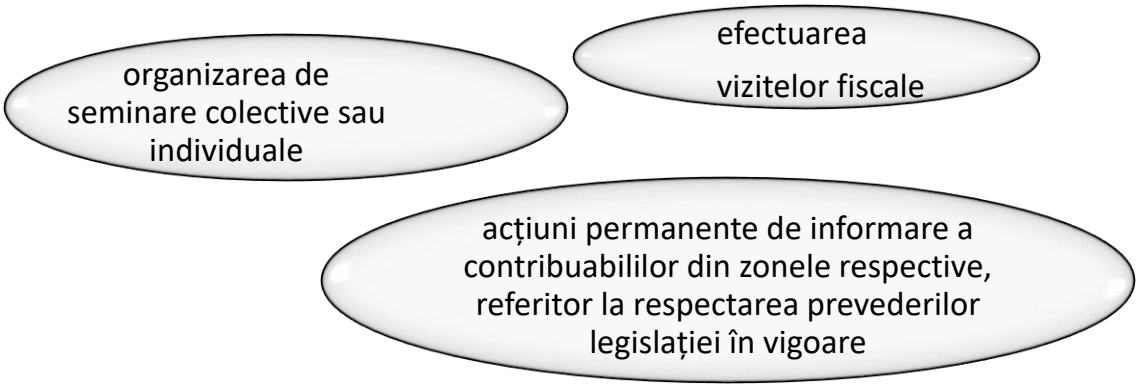

Urmare a aplicării tratamentelor de conformare voluntară, subdiviziunile structurale ale SFS vor analiza comportamentul contribuabililor, și în cazul când contribuabilii nu își schimbă comportamentul fiscal și întrunesc în continuarea riscuri de neconformare ca:

- desfășurarea activității ilicite;
- neutilizarea mașinii de casă și control;
- lipsa mașinii de casă și control.

subdiviziunile structurale ale SFS vor solicita aplicarea tratamentelor de conformare forțată care se vor manifesta prin efectuarea controalelor fiscale conform planului aprobat de SFS sau alte măsuri de conformare forțată.

Totodată, în scopul reducerii riscurilor din sectorul administrat subdiviziunile structural ale SFS vor atrage o atenție deosebită față de:

- contribuabilii care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit proprietăți imobiliare în posesie și/sau folosință, (locațiune, arendă, uzufruct)";
- contribuabilii ce prestează servicii de deservire muzicală a ceremoniilor;
- organizaţiile neguvernamentale.

Toate aceste activități au drept scop majorarea nivelului de disciplină fiscală a contribuabililor, prin promovarea continuă a spiritului de conformare voluntară a contribuabililor la declararea și achitarea în termen a obligațiilor fiscale.

VII. Agenții economici contribuabili mari

Agenții economici contribuabili mari

Agenții economici cu statut de contribuabil mare au o importanță majoră în sistemul fiscal al Republicii Moldova. Aportul acestora la Bugetul Public Național pentru anul 2017 a constituit 13 334,5 mil. lei din totalul încasărilor de 32 714,2 mil.lei, sau circa 41%.

Tratamentele de conformare aplicate față de contribuabilii mari urmează să fie selectate într-un mod individual având în vedere specificul contribuabililor mari și a riscurilor presupuse în activitatea acestora.

Pentru a susține conformarea corectă şi achitarea la timp a impozitelor și taxelor, contribuabilii mari se vor repartiza în 4 eșantioane.

Utilizarea eșantioanelor va defini acțiunile față de contribuabilii expuși riscului prin aplicarea tratamentelor adecvate în funcție de eșantionul din care fac parte. Evaluarea riscului contribuabilului trebuie revizuită la fiecare 6 luni și, în funcție de tendințe, perioada de revizuire se poate modifica în timp. În urma revizuirii scorurilor de risc, contribuabilul poate trece sau poate fi redistribuit de la un eșantion la altul, astfel încât tratamentele aplicabile se modifică.

Contribuabilii sunt repartizați în unul din cele 4 eșantioane, în funcție de impactul pe care îl au asupra colectării impozitelor si taxelor, riscurilor întrunite și porbabilității producerii unui risc.

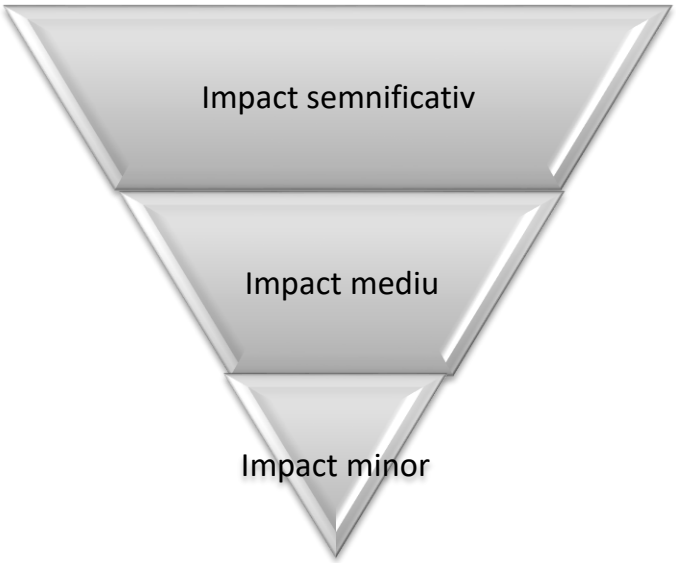

În funcţie de impact, riscul poate fi:

- **minor -** riscul va avea un efect neînsemnat, iar tratarea riscului respectiv fiind posibilă a fi exercitată prin aplicare unor forme simple de conformare benevolă **(cuantificat cu 0 – 0,1);**

- **mediu –** riscul s-a confirmat în rezultatul controlului, fiind materializat în calculări suplimentare la buget în proporție de *0,5 – 1% din cifra de afaceri în perioada supusă verificării* **(cuantificat cu 0,2 – 0,5);**

- **semnificativ –** riscul s-a materializat prin calculări suplimentare semnificative, *în proporție mai mare de 1% din cifra de afaceri în perioada supusă verificării* **(cuantificat cu 0,6-1).**

Eșantionul I. Contribuabili cu risc sporit

Condițiile de înscriere a contribuabililor în eșantionul I:

1. Cifra de afaceri >=500 mln. lei;
2. Scorul total de risc este unul maxim;
3. Evaluarea impactului este între înalt și extrem;

Astfel, față de contribuabilii din eșantionul I se vor aplica prioritar tratamente de conformare forțată, cu omiterea tratamentelor de conformare voluntară.

Tratamentele de conformare forțată se vor manifesta prin:

- Control fiscal;
- Post fiscal.

Eșantionul II. Contribuabili cheie

Condițiile de înscriere a contribuabililor în eșantionul II:

1. Cifra de afaceri >=500 mln. lei;
2. Contribuabilii înregistrează riscuri cu punctaj maxim de risc.

Tratamentele de conformare față de contribuabilii cheie se vor manifesta prin aplicarea tratamentelor de conformare voluntară cu utilizarea instrumentului **“Vizita fiscală”.**

Eșantionul III: Contribuabili cu risc mediu

Condițiile de înscriere a contribuabililor în eșantionul III:

1. Cifra de afaceri <500 mln. lei;
2. Înregistrează riscuri cu prioritate nesemnificativă.

Tratamentele de conformare utilizate față de contribuabilii din eșantionul III vor consta în aplicarea tratamentelor de conformare voluntară cu utilizarea instrumentelor:

- "Contactarea contribuabilului, expedierea/înmânarea scrisorilor de conformare, somațiilor, notificărilor"
- Organizarea și desfășurarea ședințelor de conformare;

Eșantionul IV: Contribuabili cu risc redus

Condițiile de înscriere a contribuabililor în eșantionul IV:

1. Cifra de afaceri <500 mln. lei;
2. Înregistrează riscuri cu prioritate nesemnificativă evaluate cu punctaj mediu de risc.

Tatamentele de conformare aplicate față de contribuabilii cu risc redus se vor manifesta prin monitorizarea camerală a indicatorilor de activitate.

VIII. Drepturile și obligațiile contribuabilului

Sarcina SFS constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației și educarea civismului fiscal al populației, aplicarea uniformă a politicii și reglementărilor în domeniul fiscal.

Dezvoltarea civismului fiscal a populației presupune o relație responsabilă între contribuabil și funcționarul fiscal. Simplitatea, respectul și echitatea trebuie să orienteze acțiunele SFS.

Drepturile contribuabilului

1. Adresare echitabilă și politicoasă, atitudine corectă

Contribuabilul are dreptul să se bucure de o atitudine corectă din partea Serviciului Fiscal de Stat și a funcționarilor fiscali.

Nimeni nu poate fi supus discriminării pe motivul originii, limbii, convingerilor, locului de trai sau oricăror altot circumstanțe.

2. Reprezentare personală sau prin intermediul reprezentantului legal

Contribuabilul are dreptul să-și reprezinte interesele la Serviciul Fiscal de Stat personal sau prin intermediul reprezentantului.

3. Consultanță privind aplicarea și respectarea legislației fiscale

Contribuabilul este în drept să obțină pe gratis informații despre impozitele și taxele în vigoare, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora.

Totodată, la solicitare, contribuabilul poate primi informații privind lipsa/existența obligațiilor fiscale față de bugetul public național, înregistrare/ anulare în calitate de subiect al impunerii cu TVA/accize.

În cadrul Serviciului Fiscal de Stat, funcționează Centrul Unic de Apel (0 8000 1525), serviciul de asistență este gratuit și oferă explicații privind aplicarea legislației fiscale.

4. Facilități și scutiri

Contribuabilul are dreptul să beneficieze de facilitățile fiscale, conform prevederilor legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite, să obțină amînarea, eșalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul și condițiile prevăzute de Codul fiscal.

5. Dezacordul și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor SFS sau ale funcționarilor fiscali

Contribuabilul este în drept să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau ale funcționarilor fiscali.

Pentru comunicarea faptelor privind depășirea atribuțiilor de serviciu de către funcționarii fiscali sau despre eventualele încălcări ale legislației , contribuabilul poate apela la Centrul Unic de Apel (0 8000 1525).

6. Alte drepturi stabilite de legislația fiscală

Contribuabilul este în drept să solicite şi să obţină de la Serviciul Fiscal de Stat soluţia fiscală individuală anticipată în modul şi în condiţiile prevăzute de Codul fiscal.

Deasemena, contribuabilul are dreptul să direcţioneze anual un cuantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art. 15^2 din Codul fiscal dacă nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare.

Obligațiile contribuabilului

1. **Respectarea termenului de înregistrare, informare a Serviciului Fiscal de Stat despre toate modificările, inclusiv erorirele, omisiunile în dările de seamă.**

Contribuabilul are obligaţiunea să respecte modul stabilit de înregistrare (reînregistrare) de stat şi de desfăşurare a activităţii de întreprinzător, el este obligat să se pună la evidenţă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază îşi are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) şi să primească certificatul de atribuire a codului fiscal.

2. **Ținerea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legisației în vigoare.**

Contribuabilul este obligat să ţină contabilitatea conform formelor şi modului stabilit de legislaţie, să întocmească şi să prezinte Serviciului Fiscal de Stat şi serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislaţie, să asigure integritatea documentelor de evidenţă în conformitate cu cerinţele legislaţiei, să efectueze încasările băneşti în numerar prin intermediul echipamentelor de casă şi de control, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor băneşti în numerar fără aplicarea maşinilor de casă şi de control.

3. **Onorarea corectă și la timp a obligațiilor fiscale.**

Contribuabilul trebuie să prezinte informaţii veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum şi despre alte obiecte ale impunerii.

Fiecare contribuabil trebuie să conștientizeze că impozitele și taxele sunt prețul pe care îl plătește pentru a avea o societate prosperă, respectiv acesta este obligat să achite la buget, la timp şi integral, sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, asigurînd exactitatea şi veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.

În cazul neexecutării obligațiilor fiscale în termenele stabilite de legislație, Serviciul Fiscal de Stat, în limita atribuțiilor sale va aplica măsuri de executare silită.

4. Colaborarea cu Serviciul Fiscal de Stat

Serviciul Fiscal de Stat mizează pe asigurarea unei interacțiuni bazate pe angajamente reciproce și sarcini asumate respectate.

Prin urmare, contribuabilul este obligat în caz de control al respectării legislaţiei fiscale, să asigure funcționarilor fiscali accesul liber în spaţiile de producţie, în depozite, în localurile de comerţ, în alte încăperi şi locuri (cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv ca spaţiu locativ) pentru inspectarea lor în scopul verificării autenticităţii datelor din documentele contabile, din dările de seamă, din declaraţiile fiscale, din calcule, precum şi a verificării îndeplinirii obligaţiilor faţă de buget.

Deasemenea, contribuabilul este obligat să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală documentele de evidenţă, dările de seamă fiscale şi alte documente şi informaţii privind desfăşurarea activităţii de întreprinzător, calcularea şi achitarea la buget a impozitelor şi taxelor şi acordarea facilităţilor, să permită accesul, în cazul ţinerii evidenţei computerizate, la sistemul electronic de contabilitate.

În caz de solicitare a soluţiei fiscale individuale anticipate, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, la prima cerere, informaţii veridice, documente, explicaţii şi/sau probe suplimentare privind activitatea desfăşurată, privind situaţiile şi/sau tranzacţiile viitoare.

Contribuabilul este obligat să asiste la efectuarea controlului privind respectarea legislaţiei fiscale, să semneze actele privind rezultatul controlului, să dea explicaţii în scris sau oral și să îndeplinească deciziile adoptate de organele cu atribuţii de administrare fiscală şi alte organe învestite cu funcţii de control pe marginea rezultatelor controalelor efectuate, respectînd cerinţele legislaţiei fiscale.

În cazul calculării greșite sau determinării incorecte de către Serviciul Fiscal de Stat a uui anumit impozit sau taxe, penalităţii, dobînzii sau amenzii, contribuabilul trebuie să dovedească acest lucru prin documente justificative.

IX. Documentarea procesului

Documentarea procesului

Funcţionarul fiscal responsabil de monitorizare asigură examinarea lunară a informației disponibile referitor la fiecare contribuabil în parte. Pentru monitorizarea eficientă a activităţii contribuabilului, funcționarul fiscal urmează să consulte toată informaţia disponibilă.

În cadrul analizei indicatorilor de activitate a contribuabilului funcționarul fiscal monitorizează creșterea/descreșterea în comparație cu perioada similară a anului precedent a indicatorilor:

Suma obligaţiilor fiscale calculate
Suma obligaţiilor fiscale achitate
Cifra de afaceri
Ponderea impozitelor și taxelor achitate la un leu vânzări
Ponderea impozitelor și taxelor calculate la un leu vânzări
Numărul mediu scriptic de angajați
Salariul mediu calculat/achitat
Numărul de subdiviziuni
Restanţa

Indicatorii de conformare urmează a fi analizați:

lunar – pentru contribuabilii ce sunt înregistraţi în calitate de contribuabili ai TVA,

trimestrial – pentru contribuabilii ce nu sunt înregistraţi în calitate de contribuabili ai TVA, după prezentarea dărilor de seamă şi procesarea achitărilor, după caz fiind indicate efectuarea de vizite fiscale și colectarea informației direct de la contribuabil.

Indicatorii de performanță

Drept indicatori de performanță pentru activitatea de conformare voluntară a contribuabililor pentru anul 2019 vor fi:

1. Ponderea impozitelor şi taxelor calculate/achitate la un leu vânzări în urma acțiunilor de conformare să se majoreze cu 20%, comparativ cu situația similară a anului precedent , la cel puțin 50% din contribuabilii monitorizați conform Programului de conformare;

2. Obligațiile fiscale calculate/achitate în urma acțiunilor de conformare să se majoreze cu 15 %, comparativ cu situația similară a anului precedent;

3. Salariu mediu lunar în urma acțiunilor de conformare să nu fie mai mic decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real conform (Hotărârii Guvernului nr.165 din 09.03.2010, cu modificările și completările ulterioare) cu majorarea până la nivelul salariului mediu pe economie corespunzător genului de activitate practicat;

4. Asigurarea stingerii restanțelor la bugetul public național la nivel de 100%.

X. Monitorizarea performanței și evaluarea rezultatelor

Monitorizarea performanței și evaluarea rezultatelor

În scopul stabilirii și menținerii unor relații de încredere cu contribuabilii, educării fiscale a societății, SFS promovează comunicarea directă, pro activă și personalizată cu contribuabilii prin intermediul:

Consiliului de Conformare al SFS - organ consultativ, fără personalitate juridică ce funcționează în condiții de parteneriat, care susține şi asigură participarea societății şi a sectorului privat în procesul de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare şi revizuire a abordărilor de conformare promovate de SFS. Consiliul de Conformare asistă SFS în chestiuni ce țin de conformare, de impactul activităților de consolidare a conformării şi a informațiilor furnizate, ce pot servi în mod egal lansării inițiativelor referitoare la modificarea legislației fiscale şi a procedurilor de administrare fiscală.

SFS întreprinde măsuri de stimulare morală (non-financiară) a contribuabililor care îşi achită integral şi în termen obligațiile fiscale prin acordarea certificatelor de credibilitate celor mai onești contribuabili şi a diplomelor de merit celor mai profesioniști contabili (ai aceloraşi contribuabili), scutindu-i pe o perioadă de 2 ani de controale fiscale prin metoda de verificare totală și tematică, inițiate de organele fiscale. Perioada de scutire poate fi prelungită, cu condiția că contribuabilul nu îşi schimbă comportamentul fiscal.

Totodată, SFS acordă un șir de servicii contribuabililor expuse pe pagina oficială a SFS www.sfs.md, https://servicii.gov.md/.

Evaluarea Programului de conformare a contribuabililor constă în analiza informațiilor pentru a vedea cât de eficiente sunt activitățile/măsurile realizate de SFS.

Raportarea despre realizarea Programului de conformare a contribuabililor, rezultatele implementării acestuia, eficacitatea şi eficiența măsurilor prevăzute se efectuează lunar în forma, modul şi termenele stabilite de conducerea SFS.

Deoarece formarea bugetului țării depinde de nivelul de conformare a contribuabililor, SFS depune eforturi majore direcționate spre monitorizarea contribuabililor ce înregistrează riscuri de conformare fiscală.

Contribuabilii care aleg să se conformeze voluntar conştientizează că impozitele și taxele sunt preţul pe care îl plătim pentru a avea o societate prosperă, că veniturile din taxe şi impozite acoperă cea mai mare parte din cheltuielile publice şi că sistemul unei administraţii eficiente este fondat pe principiul de a plăti în funcţie de capacitate şi de a primi în funcţie de nevoi.